

STATUTEN

VERENIGING TOT BEHOUD VAN NATUURMONUMENTEN IN NEDERLAND

HOOFDSTUK 1: VAN DE VERENIGING

ARTIKEL 1: NAAM, ZETEL EN DUUR

- a. De vereniging draagt de naam Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland.
- b. De vereniging kan ook naar buiten toe optreden onder de naam Vereniging Natuurmonumenten of Natuurmonumenten.
- c. Zij is gevestigd te Amersfoort.
- d. Zij is opgericht op tweeëntwintig april negentienhonderdvijf en voor onbepaalde tijd aangegaan.

ARTIKEL 2: DOEL

De vereniging heeft ten doel het behoud en beheer van in natuurwetenschappelijk en landschappelijk opzicht belangrijke terreinen in Nederland met het zich daarop bevindende cultureel erfgoed. Dit geschiedt zowel ter wille van de natuur zelf als ten behoeve van het geestelijke en lichamelijke welzijn van de mens Haar streven is mede gericht op:

- a. het bevorderen van het behoud en het herstel van natuur en landschap;
- b. het bevorderen van de zuiverheid van water, bodem en lucht alsmede het beschermen - van de stilte;
- c. het bevorderen van het besef dat de mens hiervoor verantwoordelijkheid draagt.

ARTIKEL 3: MIDDELEN

De vereniging streeft haar doel na door:

- a. het als zakelijk of persoonlijk gerechtigde verkrijgen en in beheer nemen van onroerende zaken en het aangaan van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt, zulks met inachtneming van het in artikel 14 bepaalde;
- b. bemoeiingen bij de overheid, rechtspersonen en natuurlijke personen;
- c. samenwerking met gelijkgerichte organisaties;
- d. het verrichten of doen verrichten van onderzoek, het verzamelen van gegevens, het geven van voorlichting en het uitgeven van publicaties;
- e. het bijeenbrengen van gelden, nodig om het doel van de vereniging te bevorderen, en in het algemeen door alle middelen, die aan het doel der vereniging dienstbaar kunnen zijn.

ARTIKEL 4: LEDEN EN DONATEURS

- a. De vereniging bestaat uit gewone leden en ereleden, hierna gezamenlijk aan te duiden als leden.
- b. Ereleden zijn personen, die zich jegens de vereniging of het doel dat zij nastreeft bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt en als zodanig zijn benoemd door de ledenraad.
- c. Gewone leden zijn individuele natuurlijke personen en rechtspersonen, die zich als lid hebben aangemeld en als zodanig door het bestuur zijn toegelaten.
- d. Donateurs zijn natuurlijke personen of rechtspersonen die, zonder zich als lid te hebben aangemeld, de vereniging steunen door een geldelijke bijdrage en door het bestuur als - zodanig zijn toegelaten.
- e. Het bestuur wordt geacht een natuurlijke persoon of rechtspersoon te hebben toegelaten als gewoon lid of donateur, tenzij het bestuur binnen één maand na aanmelding onder opgaaf van redenen schriftelijk heeft medegedeeld de natuurlijke personen of de rechtspersoon niet toe te

laten. Van een dergelijke afwijzing is beroep mogelijk bij de ledenraad, op de wijze als in het huishoudelijk reglement zal worden voorzien.

ARTIKEL 5: LIDMAATSCHAP

- a. Gewone leden betalen een contributie als bij huishoudelijk reglement zal worden bepaald.
- b. Het lidmaatschap eindigt door de dood (dan wel bij een rechtspersoon door ontbinding), door opzegging door het lid, door opzegging door het bestuur en door ontzetting. Opzegging door het lid dient schriftelijk aan het bestuur te worden medegedeeld, ten minste twee maanden voor het begin van het kalenderjaar waarop de opzegging betrekking heeft. Opzegging door het bestuur kan geschieden in geval van wanbetaling en voorts wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. Deze opzegging geschiedt schriftelijk onder opgave van redenen. Het bestuur kan leden onder schriftelijke opgave van redenen uit het lidmaatschap ontzetten. Deze ontzetting kan alleen worden uitgesproken, wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der vereniging handelt, of de vereniging op onredelijke wijze benadeelt. Zij geschiedt met inachtneming van de voorwaarden die de Wet stelt. Van een opzegging door het bestuur, anders dan wegens wanbetaling, alsmede van ontzetting, is beroep mogelijk op de ledenraad op de wijze als in het huishoudelijk reglement zal worden voorzien.

HOOFDSTUK 2: VAN DE LEDENREGIO'S EN LEDENCOMMISSIES

ARTIKEL 6: LEDENREGIO'S

- a. De vereniging kent ledenregio's. De leden worden gerekend te behoren tot de ledenregio waarin zij woonachtig zijn. De begrenzing van een ledenregio komt als regel overeen met het werkgebied of de werkgebieden van een of enkele beheereenheden van de organisatie.
- b. Het aantal en de begrenzingen van de ledenregio's worden bij huishoudelijk reglement bepaald.
- c. Ten aanzien van leden die hun woonplaats niet in Nederland hebben, zullen bij huishoudelijk reglement nadere regels worden gesteld.

ARTIKEL 7: VERGADERINGEN VAN DE LEDENREGIO'S

- a. Vergaderingen van de ledenregio's worden belegd door de ledencommissie als bedoeld in artikel 9 zo dikwijls de voorzitter of twee leden van de ledencommissie zulks nodig achten, doch ten minste éénmaal per jaar. De wijze van oproeping der ledenvergaderingen zal in het huishoudelijk reglement worden geregeld, met dien verstande dat hierbij een oproeptermijn van vier weken in acht zal worden genomen. Indien ten minste vijftig leden die tot de ledenregio behoren, dit schriftelijk verzoeken, is de ledencommissie verplicht binnen zes weken een vergadering van de ledenregio te beleggen. Bij het verzoek moeten de te behandelen onderwerpen worden opgegeven.
- b. De leden die tot de ledenregio behoren, hebben toegang tot de vergadering van hun ledenregio, nemen deel aan de beraadslagingen en oefenen daarbij het stemrecht uit.
- c. In de gewone jaarlijkse vergadering van de ledenregio worden onder meer de volgende punten behandeld: verkiezing van de ledenvertegenwoordigers in de ledenraad; verslag van de ledenvertegenwoordigers over de vergaderingen van de ledenraad.

ARTIKEL 8: VERGADERINGEN VAN DE LEDENREGIO'S

- a. De leden die tot een ledenregio behoren, worden in de ledenraad als bedoeld in artikel 10 vertegenwoordigd door ledenvertegenwoordigers; deze worden in de gewone jaarlijkse vergadering van de ledenregio gekozen uit de leden van die regio, die natuurlijke personen zijn.
- b. In uitzonderingsgevallen kunnen leden uit andere ledenregio's worden gekozen. Het bestuur besluit op verzoek van de betreffende ledencommissie of er sprake is van 'n uitzonderingsgeval. Verkiezing geschiedt voor een periode van vier jaar. Ledenvertegenwoordigers zijn slechts éénmaal direct herkiesbaar.

- c. De ledencommissie maakt vacatures voor de verkiezing van ledenvertegenwoordigers bekend op de website, in het ledenblad en/of door verzending van een uitnodiging, en stelt leden in de gelegenheid zich kandidaat te stellen. Dit gebeurt minimaal twee maanden voor de gewone jaarlijkse vergadering van de ledenregio waarin de verkiezing plaatsvindt.
- d. Voor de verkiezing van de ledenvertegenwoordigers worden door de ledencommissie kandidaten gesteld, waarvan de namen op bij huishoudelijk reglement te bepalen wijze ter kennis van de leden worden gebracht. Dit gebeurt minimaal vier weken voor de gewone jaarlijkse vergadering van de ledenregio. Ten minste tien tot de ledenregio behorende leden kunnen tegenkandidaten voordragen, uiterlijk voor een bij de bekendmaking aan te geven tijdstip, welk niet binnen twee weken na de bekendmaking mag worden gesteld. De voordracht van tegenkandidaten dient schriftelijk bij de ledencommissie te geschieden, onder gelijktijdige overlegging van een schriftelijke bereidverklaring van de voorgedragen kandidaat. Hierbij dient te worden aangegeven tegen welke van de door de ledencommissie gestelde kandidaten de tegenkandidaten worden gesteld.
- e. Indien er niet meer kandidaten zijn gesteld dan het aantal te verkiezen ledenvertegenwoordigers, worden de kandidaten geacht gekozen te zijn, tenzij een lid stemming verlangt.
- f. De vervulling van tussentijdse vacatures zal in het huishoudelijk reglement worden geregeld.

ARTIKEL 9: LEDENCOMMISSIE

- a. De gezamenlijke vertegenwoordigers van een ledenregio vormen de ledencommissie. De werkwijze van de ledencommissie wordt nader bij huishoudelijk reglement geregeld.
- b. De ledencommissie heeft tot taak de betrokkenheid van de leden bij het werk van de vereniging te bevorderen, een en ander met inachtneming van de richtlijnen die door de ledenraad op voorstel van het bestuur worden vastgelegd.
- c. Een ledencommissie kan zich bij haar werkzaamheden laten bijstaan door steunleden uit de ledenregio. De ledencommissie besluit wie als zodanig worden aangewezen. Deze steunleden hebben geen stemrecht in de vergaderingen van de ledencommissie.
- d. Bij verschil van mening tussen het bestuur en de ledencommissie betreffende het in de - richtlijnen bepaalde kan de ledencommissie beroep instellen bij de ledenraad.

HOOFDSTUK 3: VAN DE LEDENRAAD

ARTIKEL 10: SAMENSTELLING EN BEVOEGDHEDEN

- a. De algemene vergadering van de vereniging wordt gevormd door de ledenraad, die uit ten hoogste negentig ledenvertegenwoordigers bestaat. Iedere ledenvertegenwoordiger heeft een stem in de vergaderingen van de ledenraad. Aan de ledenraad komen alle bevoegdheden in de vereniging toe, die niet door de Wet of de statuten aan andere organen van de vereniging zijn toegekend. De ledenraad kan richtlijnen geven voor het algemene verenigingsbeleid. Het bestuur is over de uitvoering daarvan verantwoording schuldig aan de ledenraad. Jaarlijks wordt een jaarverslag, waarin opgenomen een financieel verslag en een beheersverslag, aan de ledenraad ter goedkeuring voorgelegd.
- b. De ledenregio's wijzen de ledenvertegenwoordigers aan. Het aantal ledenvertegenwoordigers dat door elke ledenregio gekozen mag worden, bedraagt minimaal vijf. Eenmaal per vier jaar wordt door de ledenraad bepaald, aan de hand van een daartoe door het bestuur gedaan schriftelijk voorstel, dat wordt opgemaakt aan de hand van in het huishoudelijk reglement opgenomen regels, hoe de zetelverdeling voor de komende periode van vier jaar zal luiden.
- c. Bestuursleden en werknemers van de vereniging kunnen geen ledenvertegenwoordiger zijn.
- d. De ledenraad heeft het recht een ledenvertegenwoordiger uit zijn of haar functie te ontzetten op grond van het feit dat deze de goede naam van Natuurmonumenten in diskrediet brengt dan wel zich schuldig maakt aan wanbeheer, of wanneer de ledenraad dit noodzakelijk acht vanwege andere zwaarwegende belangen. Een besluit van de ledenraad tot ontzetting van een lid van de ledenraad uit zijn of haar functie kan slechts - worden genomen met een meerderheid van tenminste drie vierde gedeelte van het geldig aantal uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste twee derde gedeelte van het aantal

ledenvertegenwoordigers aanwezig is en na een verkregen advies van de vertrouwenscommissie hierover.

ARTIKEL 11: VERGADERINGEN

- a. Vergaderingen van de ledenraad worden gehouden zo dikwijls het bestuur wenselijk acht, doch ten minste tweemaal per jaar. Vergaderingen worden voorts gehouden wanneer acht ledenvertegenwoordigers de wens daartoe schriftelijk onder opgave van de te behandelen onderwerpen bij het bestuur hebben kenbaar gemaakt.
- b. De ledenvertegenwoordigers worden voor vergaderingen van de ledenraad op schriftelijke wijze opgeroepen, met inachtneming van een termijn van ten minste vier weken en onder vermelding van de agenda met de te behandelen onderwerpen. Van de te houden vergaderingen van de ledenraad wordt op de website van de vereniging en/of in het verenigingsorgaan mededeling gedaan aan alle leden. Aan de agenda worden onderwerpen toegevoegd welke ten minste één week voor de vergadering door tenminste drie ledenvertegenwoordigers schriftelijk bij het bestuur zijn ingediend. Deze agendapunten, alsmede door het bestuur toegevoegde agendapunten, worden schriftelijk ter kennis van de ledenvertegenwoordigers gebracht. Ter vergadering kunnen alsnog agendapunten worden toegevoegd tenzij drie of meer der aanwezige ledenvertegenwoordigers zich daartegen verzetten.
- c. Leden van de ledenraad kunnen hun stem in de ledenraad door middel van een elektronisch communicatiemiddel uitbrengen mits het bestuur bij de oproeping voor de desbetreffende vergadering de mogelijkheid daartoe heeft opengesteld. In dat geval is vereist dat de stemgerechtigde (i) via het elektronische communicatiemiddel kan worden geïdentificeerd, (ii) rechtsreeks kan kennisnemen van de verhandelingen ter vergadering, en (iii) het stemrecht kan uitoefenen. Het bestuur kan in de oproeping nadere voorwaarden stellen aan het gebruik van het communicatiemiddel zoals bijvoorbeeld voorschriften ten aanzien van de tot stand te brengen verbinding, de te gebruiken software en de in acht te nemen beveiligingsmaatregelen.
- d. De ledenraad wordt voorgezeten door de voorzitter van het bestuur. Het bestuur en de directie wonen de vergaderingen van de ledenraad bij en nemen aan de beraadslagingen deel. Bestuurders hebben als zodanig in de ledenvergadering een raadgevende stem.
- e. In de vergaderingen van de ledenraad worden jaarlijks in elk geval de volgende onderwerpen behandeld:
 1. bespreking van het bestuursbeleid, waaronder het algemene verenigingsbeleid, het beheersbeleid en het financiële beleid, inclusief de begroting;
 2. goedkeuring van het jaarverslag, waarin opgenomen het beheersverslag en het financiële verslag over de laatste afgelopen verslagperiode.
 3. de verkiezing van bestuursleden.
- f. leden van de vereniging kunnen volgens bij huishoudelijk reglement te stellen regels zonder stem- en spreekrecht de vergaderingen van de ledenraad bijwonen. De ledenraad kan echter besluiten bepaalde agendapunten in besloten zitting te behandelen.

ARTIKEL 12: REFERENDUM

- a. Aan een referendum is onderworpen een besluit van de ledenraad dat:
 1. wijziging beoogt te brengen in de artikelen 2, 21, of 22 van de statuten;
 2. naar het oordeel van het bestuur, hetwelk daartoe binnen veertien dagen na de datum van het besluit moet hebben besloten, onherstelbare schade toebrengt aan een terrein van de vereniging of dat andere essentiële belangen van de vereniging in gevaar brengt.
- b. Het bestuur zal binnen drie maanden na datum van een besluit als bedoeld in lid a van dit artikel het referendum doen plaatsvinden, zulks door toezending doormiddel van het verenigingsorgaan of op andere schriftelijke wijze aan alle leden der vereniging van het betreffende besluit, vergezeld van een toelichting inhoudende het standpunt van voor- en tegenstanders van het besluit, onder vermelding dat alle leden hun stem voor of tegen het

betreffende besluit kunnen uitbrengen door zulks schriftelijk binnen dertig dagen na verzending aan het bestuur mede te delen.

- c. Hangende de uitslag van het referendum wordt de uitvoering van een besluit als bedoeld in lid a opgeschort. Indien een meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen zich tegen het besluit uitspreekt, wordt het besluit geacht niet genomen te zijn.
- d. Het bestuur deelt de uitslag van het referendum aan alle leden der vereniging door middel van het verenigingsorgaan of op andere schriftelijke wijze mede.

HOOFDSTUK 4: VAN HET BESTUUR

ARTIKEL 13: SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

- a. Het bestuur bestaat uit een door de ledenraad te bepalen aantal van ten minste zeven en ten hoogste elf leden.
- b. De leden van het bestuur worden door de ledenraad uit de gewone leden die natuurlijke personen zijn, gekozen. Zij worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar. De leden van het bestuur treden af volgens een door het bestuur op te stellen rooster van aftreden. Bestuursleden kunnen na hun aftreden worden herbenoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar; in bijzondere omstandigheden kan de ledenraad besluiten tot afwijking van deze bepaling. De vervulling van tussentijdse vacatures zal in het huishoudelijk reglement worden geregeld. In vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien.
- c. Binnen het bestuur mogen geen nauwe familie- of vergelijkbare relaties bestaan, waaronder begrepen maar niet beperkt tot huwelijk, geregistreerd partnerschap, ongehuwd samenwonen en bloed- of aanverwantschap tot in de derde graad.
- d. Belangenverstrengeling tussen de vereniging en leden van het bestuur moet worden voorkomen. De leden van het bestuur zijn gehouden om op onafhankelijke wijze het belang van de vereniging te dienen en vervullen hun taak zonder last en ruggespraak. Geen van de leden van het bestuur mag (direct of indirect) financieel voordeel genieten - uit enigerlei tussen de vereniging en derden gesloten overeenkomst.
- e. In alle incidentele gevallen waarin (de schijn van) belangenverstrengeling zou kunnen ontstaan, dient het desbetreffende lid van het bestuur dit te melden aan het bestuur. Een bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van - de vereniging en de met haar verbonden onderneming en/of organisatie. Wanneer hierdoor geen bestuursbesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de ledenraad
- f. Met het bestuurslidmaatschap is onverenigbaar de hoedanigheid van bestuurder, oprichter, aandeelhouder, toezichthouder of werknemer van een entiteit waaraan de vereniging de door haar ingezamelde gelden middellijk of onmiddellijk, geheel of gedeeltelijk afstaat met het doel om deze gelden te besteden voor het realiseren van de statutaire doelstelling van Natuurmonumenten. Met een entiteit zoals bedoeld in dit lid wordt gelijkgesteld een rechtspersoon of entiteit die statutair direct of indirect - met de vereniging is verbonden.
- g. Voor de verkiezing van leden van het bestuur worden door het bestuur kandidaten gesteld, waarvan de namen tegelijk met de agenda aan de ledenraad worden bekendgemaakt. Ten minste drie ledenvertegenwoordigers kunnen uiterlijk veertien dagen voor de vergadering van de ledenraad, waarin de vervulling van de vacature aan de orde komt, schriftelijk bij het bestuur tegenkandidaten voordragen, onder gelijktijdige overlegging van een schriftelijke bereidverklaring van de voorgedragen kandidaat. Hierbij dient te worden aangegeven tegen welke van de door het bestuur gestelde kandidaten de tegenkandidaten worden gesteld. Indien niet meer kandidaten zijn gesteld dan het aantal vacatures bedraagt worden de kandidaten geacht gekozen te zijn, tenzij een ledenvertegenwoordiger stemming verlangt.
- h. De ledenraad is bevoegd een lid van het bestuur van zijn functie te ontheffen, mits dit besluit genomen wordt met een meerderheid van ten minste drie vierde gedeelte van het aantal aanwezige ledenvertegenwoordigers in een vergadering waarin ten minste tweederde gedeelte van het aantal ledenvertegenwoordigers aanwezig is.
- i. De voorzitter van het bestuur wordt door de ledenraad in functie gekozen. Het bestuur kiest uit zijn midden een secretaris en een penningmeester, evenwel kan in afwijking van het voorgaande een lid van de directie met de vervulling van het secretariaat worden belast.

ARTIKEL 14: TAAK

- a. Het bestuur is belast met het besturen van de vereniging. Bij het vervullen van hun taak richten de bestuurders zich naar het belang van de vereniging en de met haar verbonden organisatie. Het is tot alle bestuurs- en beheersdaden bevoegd, daaronder begrepen het in eigendom of bezit verkrijgen of in beheer nemen en het vervreemden of bezwaren van onroerende zaken en het aangaan van overeenkomsten, waarbij de vereniging zich als - borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt, met dien verstande dat voor overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt, die een belang van tien miljoen euro (€ 10.000.000,00) te boven gaan de voorafgaande goedkeuring van de ledenraad is vereist. Het bestuur heeft met name de zorg voor het beheer van de terreinen en andere bezittingen van de vereniging. Het bestuur is ter zake van het gevoerde beleid en beheer verantwoording schuldig aan de ledenraad.
- b. De voorzitter en de secretaris van het bestuur vertegenwoordigen gezamenlijk de vereniging in en buiten rechte. In geval van ontstentenis of belet treedt in beginsel de penningmeester op als plaatsvervanger van de voorzitter of de secretaris. Indien nodig, kan het bestuur ook andere bestuursleden als hun plaatsvervangers aanwijzen.
- c. Het bestuur vergadert wanneer dit door zijn voorzitter dan wel door tenminste twee van - zijn leden wenselijk wordt geacht, doch tenminste viermaal per jaar.
- d. In geval van belet of ontstentenis van een of meer bestuurders zijn de overige bestuurders met het gehele bestuur belast. In geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders wordt de vereniging tijdelijk bestuurd door twee daartoe door de ledenraad - aangewezen personen. De door de ledenraad aan te wijzen personen die tijdelijk belast zijn met het bestuur van de vereniging zijn bij voorkeur voormalig bestuursleden van de vereniging.

ARTIKEL 15: BEZOLDIGING

De bestuursleden ontvangen als zodanig geen bezoldiging, middellijk noch onmiddellijk. Onder bezoldiging wordt niet verstaan een redelijke vergoeding voor de ten behoeve van de vereniging gemaakte kosten. Alle aan de bestuursleden betaalde vergoedingen worden als zodanig in de jaarrekening opgenomen en toegelicht.

ARTIKEL 16: FINANCIËEL BEHEER

- a. Door het bestuur wordt jaarlijks aan de ledenraad rekening en verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beheer en beleid. Daartoe zal het bestuur binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een financieel verslag aan de ledenvertegenwoordigers toezenden, inhoudende tenminste een rekening van inkomsten en uitgaven met bijbehorende toelichting over het afgelopen boekjaar. Dit financieel verslag zal worden gecontroleerd door een registeraccountant, wiens rapport door de ledenvertegenwoordigers kan worden ingezien.
- b. Het boekjaar van de vereniging loopt van één januari tot en met eenendertig december.

ARTIKEL 17: ORGANISATIE

- a. De organisatie
 1. De vereniging kent een organisatie.
 2. De organisatie staat onder leiding van de door het bestuur benoemde directie.
 3. De directie kan uit een of meer personen bestaan; het bestuur kan, in het geval - van een meerhoofdige directie, een van de directieleden met de eindverantwoordelijkheid voor de organisatie belasten.
- b. Uitvoering van de doelstellingen
 1. De organisatie voert, onder leiding van de directie, de doelstellingen van de vereniging uit, rekening houdend met de daarbij door het bestuur aangegeven prioriteiten, en staat daarin tevens de andere verenigingsorganen bij.
 2. De organisatie is, onder verantwoordelijkheid van de directie, belast met de voorbereiding en de uitvoering van de besluiten van het bestuur.

3. De organisatie is, onder verantwoordelijkheid van de directie, belast met het beheer van de terreinen binnen door het bestuur aangegeven kaders.
- c. Het middelenbeleid en -beheer
 1. Binnen door het bestuur te stellen kaders is de directie verantwoordelijk voor de organisatie, de organisatie daarvan en het ten aanzien van de organisatie te voeren personeelsbeleid en -beheer.
 2. Binnen door het bestuur te bepalen kaders is de directie verantwoordelijk voor het financiële beleid en beheer van de vereniging, alsmede de inzet van middelen ten behoeve van de organisatie.
- d. Verantwoording
 1. De directie legt op door het bestuur te bepalen wijzen verantwoording af aan het bestuur over het in de voorgaande leden b en c van dit artikel bepaalde.
 2. Ter gelegenheid van de vaststelling van de jaarrekening dechargeert het bestuur de directie voor het gevoerde beleid en beheer.

HOOFDSTUK 5: DIVERSEN

ARTIKEL 18: QUORUM

- a. Vergaderingen van ledenregio's en ledencommissies kunnen besluiten nemen ongeacht het aantal aanwezige tot de ledenregio behorende leden of ledenvertegenwoordigers.
- b. De ledenraad kan besluiten nemen in geval ten minste de helft van de ledenvertegenwoordigers aanwezig is, tenzij in de statuten anders bepaald is. Voorts kunnen steeds rechtsgeldig besluiten worden genomen indien door geen van de aanwezige ledenvertegenwoordigers een beroep op de quorumbepalingen is gedaan.
- c. Het bestuur kan slechts besluiten nemen indien meer dan de helft van het aantal bestuursleden ter vergadering in persoon aanwezig is. Ieder bestuurslid heeft één stem. Een bestuurder waarbij sprake is van belet- of ontstentenis dan wel ten aanzien van wie zich een tegenstrijdig belang voordoet telt niet meer voor de bepaling van het aantal aanwezige leden.

ARTIKEL 19: STEMMINGEN

- a. Het uitoefenen van het stemrecht door een schriftelijk daartoe gemachtigd ander lid of anderszins bij volmacht is niet toegestaan.
- b. Stemmingen over personen geschieden schriftelijk, over zaken mondeling. De vergadering kan ook zonder hoofdelijke stemming een besluit nemen, ook wanneer het een stemming der personen betreft, mits geen der aanwezigen zich daartegen verzet.
- c. Schriftelijke stemmingen over personen geschieden met briefjes. Er wordt per vacature gestemd, waarbij op het briefje de naam van de gewenste kandidaat vermeld wordt. Het stembriefje is ongeldig, indien het meer dan één naam bevat. De kandidaat wiens naam op de volstreekte meerderheid van het aantal geldige stembriefjes vermeld staat is bij de eerste stemming gekozen. Wanneer geen van de voorgedragen kandidaten de volstreekte meerderheid als in de vorige zin bedoeld heeft gehaald, wordt een herstemming gehouden. Deze herstemming vindt plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen op zich verenigd hebben. Indien kandidaten, die behoren tot degenen op wie het hoogste aantal stemmen is uitgebracht, een gelijk aantal stemmen hebben gekregen, dan worden deze allen bij de herstemming betrokken. Indien bij deze herstemming wederom geen van de kandidaten de volstreekte meerderheid van stemmen heeft verkregen dan wel indien kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben verkregen, beslist het lot.
- d. Voor alle stemmingen worden blanco of ongeldige stemmen geacht niet te zijn uitgebracht. Een stem wordt geacht ongeldig te zijn wanneer uit het stembriefje niet kan worden opgemaakt wat de wil van de betrokken stemmer is.
- e. Staken de stemmen over zaken, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
- f. Bestuursbesluiten kunnen schriftelijk worden genomen, mits alle in functie zijnde bestuursleden gelegenheid hebben gehad zich over het betreffende onderwerp uit te spreken.

ARTIKEL 20: HUISHOUELIJK REGLEMENT

- a. Alle aangelegenheden van de vereniging, waarin de statuten niet voorzien, worden - voor zover nodig - geregeld dan wel nader uitgewerkt bij een huishoudelijk reglement, dat door de ledenraad op voorstel van het bestuur wordt vastgesteld.
- b. Het huishoudelijk reglement zal geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met de statuten.
- c. Het huishoudelijk reglement kan op voorstel van het bestuur of van drie ledenvertegenwoordigers worden gewijzigd in een mede of uitsluitend tot dat doel bijeengeroepen vergadering van de ledenraad.

ARTIKEL 21: STATUTENWIJZIGING

- a. Tot wijziging der statuten kan alleen worden besloten in een mede of uitsluitend tot dat doel bijeengeroepen vergadering van de ledenraad, waarin ten minste twee derde der ledenvertegenwoordigers aanwezig is.
- b. Een voorstel tot wijziging der statuten is aangenomen indien het ten minste drie vierde van de geldig uitgebrachte stemmen op zich heeft verenigd.
- c. Is het vereiste aantal ledenvertegenwoordigers niet aanwezig, dan wordt een tweede vergadering van de ledenraad bijeengeroepen, welke tweede vergadering ongeacht het aantal ter vergadering aanwezige ledenvertegenwoordigers het voorstel kan aannemen, mits met ten minste drie vierde van de geldig uitgebrachte stemmen.

ARTIKEL 22: ONTBINDING

- a. Een besluit tot ontbinding van de vereniging wordt genomen op dezelfde wijze als een besluit tot statutenwijziging.
- b. De ledenraad benoemt één of meer natuurlijke of rechtspersonen tot vereffenaars.
- c. Bij liquidatie moeten de belangen van het personeel op zo goed mogelijk wijze worden geregeld.
- d. De vereffenaars zullen de onroerende zaken van de vereniging aanbieden aan de Staat der Nederlanden, zulks met de verplichting om daartegenover het eventuele nadelig saldo tussen de overige activa en passiva der vereniging voor zijn rekening te nemen en om de terreinen als bedoeld in artikel 2 van deze statuten die in eigendom of bezit der vereniging zijn, zoveel mogelijk ongeschonden te bewaren. Weigert de Staat der Nederlanden onder deze voorwaarden de onroerende zaken van de vereniging te aanvaarden, dan worden zij onder gelijke verplichtingen aangeboden hetzij aan één of meer algemeen nut beogende instellingen met een soortgelijk doel als de vereniging, hetzij aan één of meer publiekrechtelijke lichamen met een soortgelijke doelstelling, een en ander te bepalen door de vereffenaars.

ARTIKEL 23: ONVOORZIENE GEVALLEN

In alle gevallen waarin door de Wet, de statuten of het huishoudelijk reglement niet wordt voorzien, beslist het bestuur. De aldus genomen beslissing wordt zo spoedig mogelijk aan de ledenraad ter goedkeuring voorgelegd.

Huishoudelijk reglement Natuurmonumenten

Artikel 1 Tussentijdse vacatures

- a. Een tussentijdse vacature bij de ledenvertegenwoordigers ontstaat, indien een ledenvertegenwoordiger ophoudt lid van de ledenregio te zijn waardoor hij of zij verkozen is, als ledenvertegenwoordiger bedankt dan wel tot bestuurslid verkozen wordt. In uitzonderingsgevallen kan een ledenvertegenwoordiger die door verhuizing ophoudt lid van de ledenregio te zijn waardoor hij verkozen is, ledenvertegenwoordiger blijven. Het bestuur besluit op verzoek van de betreffende ledencommissie of er sprake is van zo'n uitzonderingsgeval.
- b. Een tussentijdse vacature in het bestuur ontstaat indien een bestuurslid ophoudt lid te zijn, als bestuurslid bedankt dan wel van zijn functie ontheven wordt.
- c. In een tussentijdse vacature van een ledenvertegenwoordiger en van een bestuurslid wordt op dezelfde wijze voorzien als in een gewone vacature.

Artikel 2 Bestuurs- en ledencommissievergaderingen, vergadering van de ledenregio

- a. De ledencommissie kiest uit haar midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
- b. Vergaderingen van het bestuur en de ledencommissie worden schriftelijk bijeengeroepen door of namens de voorzitter van het bestuur respectievelijk de ledencommissie. Wordt een verzoek tot het bijeenroepen gedaan door leden van het bestuur respectievelijk van de ledencommissie, dan moet de voorzitter binnen zeven dagen nadien de vergadering bijeenroepen op een termijn van ten hoogste drie weken, bij gebreke waarvan de verzoekende leden zulks zelf kunnen doen.
- c. Steunleden van een ledencommissie hebben het recht om vergaderingen van deze commissie bij te wonen en hebben spreekrecht. Zij hebben geen stemrecht in deze vergadering.
- d. Indien de ledencommissie in gebreke blijft voldoende kandidaten voor te stellen en de gewone jaarlijkse vergadering van de ledenregio te beleggen, dan moet het bestuur zulks zelf doen.
- e. De leden, die tot de ledenregio behoren, worden tot de vergaderingen van de ledenregio opgeroepen in het verenigingsorgaan of op andere schriftelijke of digitale wijze, met inachtneming van een oproepstermijn van tenminste vier weken. Bij de oproeping wordt de agenda vermeld. Leden die tot de ledenregio behoren, kunnen tot uiterlijk één week voor een vergadering van de ledenregio schriftelijk aan de ledencommissie onderwerpen ter bespreking opgeven, die aan de agenda worden toegevoegd.
- f. De namen van de voor de verkiezing tot ledenvertegenwoordiger door de ledencommissie gestelde kandidaten worden ter kennis van de leden die tot de ledenregio behoren, gebracht door een mededeling in het verenigingsorgaan of op andere schriftelijke of digitale wijze.

Artikel 3 Voorzittersoverleg, commissies, klankbordbijeenkomsten, deskundigen

- a. Jaarlijks vindt overleg plaats tussen een delegatie van het bestuur, de voorzitters van de ledencommissies en de directie.
- b. De ledenraad kent een vertrouwenscommissie, die door het bestuur geraadpleegd wordt over de vervulling van vacatures in het bestuur. Het reglement voor de vertrouwenscommissie wordt door de ledenraad vastgesteld.
- c. Het bestuur en de ledenraad kunnen zich doen bijstaan door commissies uit de ledenraad. Door de ledenraad zal op voorstel van het bestuur alsdan een reglement voor een dergelijke commissie worden vastgesteld.
De leden van een commissie worden op voordracht van het bestuur door de ledenraad benoemd, een en ander met inachtneming van het reglement dat door de ledenraad op voorstel van het bestuur is vastgesteld.
Een commissie wordt ingesteld voor maximaal twee en een half jaar. Na evaluatie aan het einde van deze periode besluit de ledenraad op voorstel van het bestuur tot continuering of opheffing.
Een voorstel tot instelling van een commissie, evenals later daarin aan te brengen wijzigingen, dan wel benoeming van leden van een commissie is aangenomen, indien het tweederde van de stemmen van de aanwezige ledenvertegenwoordigers op zich heeft verenigd.
- d. Op verzoek van ledenvertegenwoordigers dan wel de werkorganisatie organiseert het bestuur klankbordbijeenkomsten rond de ontwikkeling van het beleid van de vereniging.
- e. Ledenraad, bestuur en directie kunnen zich doen bijstaan door onafhankelijke deskundigen. Hiertoe wordt door het bestuur een reglement vastgesteld en ter kennis van de ledenraad gebracht.

Artikel 4 Bijwoning vergaderingen ledenraad

- a. Kandidaat-ledenvertegenwoordigers en steunleden van ledencommissies hebben het recht vergaderingen van de ledenraad bij te wonen. Zij hebben geen spreek- of stemrecht.
- b. Leden van de vereniging, niet zijnde lid van het bestuur, ledenvertegenwoordiger, kandidaat-ledenvertegenwoordiger of steunlid van een ledencommissie, die een vergadering van de ledenraad wensen bij te wonen, delen zulks tenminste veertien dagen vóór de betreffende vergadering aan het bestuur mede. Zij ontvangen, indien de plaatsruimte zulks toelaat, een bewijs van toegang tot de vergadering, welke bewijzen worden afgegeven in volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Zij hebben geen spreek- of stemrecht.

Artikel 5 Contributie

- a. De ledenraad stelt het beleid voor het bepalen van de hoogte van de jaarlijkse minimum contributiebedragen, alsmede die van de bijdragen ineens voor leden vast.
- b. Het bestuur is gerechtigd leden toe te staan een lagere contributie of bijdrage ineens te betalen dan de vastgestelde bedragen.

Artikel 6 Beroep als bedoeld in artikelen 4 en 5 der statuten

- a. Beroep bij de ledenraad als bedoeld in de artikelen 4 en 5 der statuten kan worden ingesteld door middel van een aangetekend schrijven, gericht aan het bestuur, binnen één maand na ontvangst van de mededelingen van het besluit waartegen de betrokkene in beroep wenst te komen.
- b. Het bestuur is verplicht het beroep op de eerstvolgende vergadering van de ledenraad aan de orde te stellen. Laat het bestuur dit na, dan wordt het beroep tegen de beslissing waartegen het beroep is ingesteld, geacht gegrond te zijn.
- c. Indien de betrokkene de wens daartoe schriftelijk te kennen heeft gegeven, zal de betrokkene gehoord worden door een commissie van onderzoek bestaande uit drie door en uit de ledenraad gekozen ledenvertegenwoordigers. De commissie van onderzoek brengt op de volgende vergadering aan de ledenraad verslag uit. De ledenraad beslist alsdan op deze vergadering. Laat hij dit na, dan wordt het beroep tegen de beslissing waartegen het beroep is ingesteld, geacht gegrond te zijn.
- d. Het bestuur deelt de betrokkene de beslissing op het beroep schriftelijk mede. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep kan de betrokkene geen aanspraak maken op de rechten welke uit het lidmaatschap voortvloeien.

Artikel 7 Ledenregio's

- a. De kaart waarop het aantal en de begrenzing van de ledenregio's wordt vastgelegd, wordt ten minste eenmaal in de vier jaar door het bestuur aan de ledenraad ter vaststelling voorgelegd.
- b. Leden die niet in Nederland wonen, krijgen de keuze voorgelegd tot welke ledenregio zij willen behoren.

Artikel 8 Zetelverdeling ledenraad

- a. Het maximum van negentig zetels voor de ledenvertegenwoordigers wordt geheel benut. Hiervan worden 60 zetels verdeeld over de ledencommissies voor een minimum aantal zetels per ledencommissie.
- b. Op basis van het aantal verenigingsleden per ledenregio worden 30 zetels verdeeld over de ledenregio's. Per 3,33% van het ledenaantal krijgt een ledenregio er een zetel bij. De resterende zetels, tot het maximum van negentig, worden op volgorde toegekend op basis van het restpercentage, te beginnen bij de ledenregio met het hoogste restpercentage.
- c. Eenmaal in de vier jaar wordt, op een dag in de periode tussen één januari en één maart, het aantal verenigingsleden per ledenregio vastgesteld. In datzelfde jaar wordt de zetelverdeling voor de volgende periode van vier jaar door de ledenraad bepaald.
- d. In het geval het aantal en de begrenzing van ledenregio's wijzigen, stelt de ledenraad een overgangssituatie vast voor de zittende ledenvertegenwoordigers. Dit wordt uitgewerkt in een door de ledenraad vast te stellen overgangsregeling. De zittende ledenvertegenwoordigers behouden in ieder geval het recht van lidmaatschap van hun huidige of een nieuwe ledencommissie en het lidmaatschap inclusief stemrecht van de ledenraad tot het moment dat zij aftreden.

Aldus vastgesteld, c.q. laatstelijk gewijzigd in de ledenraadvergadering van 4 juli 2020.